

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 158/05-24

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 23. augusta 2005 predbežne prerokoval sťažnosť Ing. H. K., bytom K., ktorou namietala porušenie čl. 20 ods. 1 a 3, čl. 46 ods. 1, čl. 48 ods. 2 a čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 8, čl. 10 a čl. 17 Všeobecnej deklarácie ľudských práv, čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ako aj čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Úradu justičnej a kriminálnej polície Okresného riaditeľstva Policajného zboru Košice II v trestnom konaní vedenom pod sp. zn. ČVS: OUJP-1392/10-K2-2001 a porušenie čl. 20 ods. 1 a 3, čl. 46 ods. 1, čl. 48 ods. 2, čl. 149 a čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 8, čl. 10 a čl. 17 Všeobecnej deklarácie ľudských práv, čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ako aj čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. IV Gn 3034/03 v trestnej veci vedenej na Úrade justičnej a kriminálnej polície Okresného riaditeľstva Policajného zboru Košice II pod sp. zn. ČVS: OUJP-1392/10-K2-2001, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Ing. H. K. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 29. júla 2005 doručená sťažnosť Ing. H. K., bytom K. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namietala porušenie základných práv a ľudských práv a základných slobôd podľa čl. 20 ods. 1 a 3, čl. 46 ods. 1, čl. 48 ods. 2 a čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), čl. 8, čl. 10 a čl. 17 Všeobecnej deklarácie ľudských práv (ďalej len „deklarácia“), čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), ako aj čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) v trestnom konaní vedenom na Úrade justičnej a kriminálnej polície Okresného riaditeľstva Policajného zboru Košice II (ďalej len „vyšetrovateľ“) pod sp. zn. ČVS: OUJP-1392/10-K2-2001 a porušenie základných práv a ľudských práv a základných slobôd podľa čl. 20 ods. 1 a 3, čl. 46 ods. 1, čl. 48 ods. 2, čl. 149 a čl. 2 ods. 2 ústavy, čl. 8, čl. 10 a čl. 17 deklarácie, čl. 6 ods. 1 dohovoru, ako aj čl. 1 dodatkového protokolu postupom Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky (ďalej len „generálna prokuratúra“) v konaní vedenom pod sp. zn. IV Gn 3034/03 v trestnej veci vedenej u vyšetrovateľa pod sp. zn. ČVS: OUJP-1392/10-K2-2001.

Sťažovateľka žiada vydať nález, ktorým by ústavný súd vyslovil porušenie vyššie označených základných práv a ľudských práv a základných slobôd vyšetrovateľom a generálnou prokuratúrou, prikázal vyšetrovateľovi v trestnej veci vedenej pod sp. zn. ČVS: OUJP-1392/10-K2-2001 konať, v budúcnosti sa zdržať porušovania zákona a vec ukončiť bez ďalších prieskumov. Napokon požaduje priznanie primeraného finančného zadosťučinenia vo výške 50 000 Sk od vyšetrovateľa a vo výške 100 000 Sk od generálnej prokuratúry.

Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľka je zamestnankyňou spoločnosti F., s. r. o. (ďalej len „zamestnávateľ“). Zamestnávateľ si prenajal v priestoroch spoločnosti K., s. r. o.

(ďalej len „úpadca“), a to od správkyne konkurznej podstaty úpadcu určitú časť týchto priestorov, v ktorých vykonávala pracovnú činnosť aj sťažovateľka. So súhlasom zamestnávateľa mala sťažovateľka časť svojho podnikateľského, osobného a súkromného majetku uloženú v prenajatých priestoroch zamestnávateľa vrátane kamenárskeho tovaru, ktorý si zakúpila za účelom rekonštrukčných prác na rodinnom dome. Po tom, ako správkyňa konkurznej podstaty vypovedala zamestnávateľovi nájomnú zmluvu, dňom 5. októbra 2000 zároveň zabránila sťažovateľke prostredníctvom ozbrojenej bezpečnostnej služby vo vypratání jej majetku a tento jej odňala a zapísala ho do konkurznej podstaty úpadcu. Napriek výzve sťažovateľky správkyňa konkurznej podstaty takto odňatý majetok nezinventarizovala. Na výzvu Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „konkurzný súd“) podala sťažovateľka vylučovaciu žalobu, ktorou sa domáhala, aby jej patriaci majetok bol z konkurznej podstaty vylúčený. V tejto súvislosti požiadala aj o vydanie predbežného opatrenia, ktorým by sa správkyňi konkurznej podstaty zakázalo s týmto majetkom nakladať až do rozhodnutia o vylučovacej žalobe. Návrh na predbežné opatrenie bol zamietnutý s tým, že požadované obmedzenie nie je možné správkyňi konkurznej podstaty uložiť. Ak však bola vylučovacia žaloba podaná v stanovenej lehote, neplatí domnienka o oprávnenosti zápisu takýchto vecí do konkurznej podstaty úpadcu a správkyňa konkurznej podstaty nesmie tieto veci speňažiť až do rozhodnutia o vylučovacej žalobe. Hoci o vylučovacej žalobe dodnes rozhodnuté nebolo, podľa informácií sťažovateľky dal konkurzný súd správkyňi konkurznej podstaty súhlas na speňaženie jej majetku, pričom sťažovateľke nie je známe, či sa predaj už aj skutočne zrealizoval. Vzhľadom na postup správkyne konkurznej podstaty, ktorá sťažovateľke odňala jej veci a tieto protizákonne zapísala do konkurznej podstaty, podala sťažovateľka na Okresnej prokuratúre Košice II (ďalej len „okresná prokuratúra“) 29. októbra 2001 trestné oznámenie s požiadavkou preverenia, či postupom správkyne konkurznej podstaty nedošlo k spáchaniu trestného činu krádeže. Sťažovateľka potom viacerými podaniami bezúspešne urgovala vyšetrenie jej trestného oznámenia. Iba náhodou sa v novembri 2003 v občianskoprávnom konaní dozvedela z argumentácie správkyne konkurznej podstaty, že jej trestné oznámenie z 29. októbra 2001 bolo už dávno odložené. Preto v decembri 2003 zástupca zamestnávateľa požiadal o nahliadnutie do vyšetrovacieho spisu a zistil, že trestné oznámenie sťažovateľky bolo uznesením vyšetrovateľa ešte z 31. júla 2002 odložené z dôvodu, že vo veci nejde o podozrenie

z trestného činu. Až v tomto čase si mohla sťažovateľka uznesenie o odložení veci prečítať a podať proti nemu sťažnosť. Uznesením okresnej prokuratúry zo 17. decembra 2003 bolo jej sťažnosti vyhovené a uznesenie vyšetrovateľa bolo zrušené s pokynom na začatie trestného stíhania vo veci krádeže. Tento pokyn bol realizovaný uznesením vyšetrovateľa z 13. februára 2004, teda až vtedy bolo začaté trestné stíhanie vo veci podozrenia z trestného činu krádeže. Napriek rôznym podaniam a urgenciám sťažovateľky, ktoré sa týkajú tak pomalosti postupu vyšetovania, ako aj rôznych pochybení v rámci neho, trestné stíhanie vo veci naďalej prebieha. Nebolo teda ani ukončené jeho zastavením, ale dosiaľ nedošlo ani ku vzneseniu obvinenia voči konkrétnej osobe. Sťažovateľka sa obrátila 19. apríla 2004 na generálnu prokuratúru so žiadosťou o preskúmanie predchádzajúceho chybného postupu vo veci. Napokon 18. júla 2005 bolo splnomocnencovi sťažovateľky doručené rozhodnutie generálnej prokuratúry z 11. júla 2005, ktorým táto vybavila sťažnosť z 19. apríla 2004. Z obsahu rozhodnutia je nesporné, že generálna prokuratúra sťažnosť odmietla s upozornením, že na ďalšie podania sťažovateľky, ak tieto nebudú obsahovať nové skutočnosti, nebude už reagovať. Sťažovateľka v sťažnosti ďalej uvádza celý rad pochybení tak zo strany vyšetrovateľa, ako aj orgánov prokuratúry rôzneho stupňa v súvislosti s trestným stíhaním vo veci krádeže, ako aj zo strany správkyne konkurznej podstaty a konkurzného súdu v súvislosti s majetkom sťažovateľky, ktorý bol neoprávnene zaradený do konkurznej podstaty úpadcu.

Z trestného oznámenia sťažovateľky z 29. októbra 2001 adresovaného okresnej prokuratúre vyplýva, že sa pripojila k trestnému oznámeniu zamestnávateľa z 26. októbra 2001 v rozsahu podozrenia z protiprávneho odňatia jej majetku, ku ktorému došlo tým, že správkyňa konkurznej podstaty jej zabránila tento majetok si odniesť.

Z uznesenia vyšetrovateľa sp. zn. ČVS: OUV-1392/10-K2-2001 z 31. júla 2002 vyplýva, že vec podozrenia z trestného činu krádeže, ktorého sa mala dopustiť správkyňa konkurznej podstaty, bola odložená s tým, že vo veci nejde o podozrenie z trestného činu.

Z uznesenia okresnej prokuratúry č. k. 1 Pv 221/03-45 zo 17. decembra 2003 vyplýva, že uznesenie vyšetrovateľa sp. zn. OUV-1392/10-K2-2001 z 31. júla 2002

o odložení veci bolo ako neopodstatnené zrušené s tým, že v tejto veci je potrebné začať trestné stíhanie pre podozrenie z trestného činu krádeže.

Z uznesenia vyšetrovateľa sp. zn. ČVS: OUJP 1392/10-K2-2001 z 13. februára 2004 vyplýva, že uvedeného dňa bolo začaté trestné stíhanie pre trestný čin krádeže v súvislosti s odcudzením vecí ku škode sťažovateľky.

Z prípisu generálnej prokuratúry č. k. IV Gn 3034/03-44 z 11. júla 2005 vyplýva, že písomný podnet sťažovateľky treba po prešetrení považovať za nedôvodný s tým, že ide o opakovaný podnet, a preto na ďalšie podania s rovnakým obsahom nebude už generálna prokuratúra reagovať.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) sťažnosť sťažovateľky prerokoval na neverejnom zasadnutí a preskúmal ju zo všetkých hľadísk uvedených v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd

na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh je preto možné považovať ten, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, I. ÚS 27/04, I. ÚS 25/05, I. ÚS 74/05).

«Účelom, podstatou a zmyslom práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia orgánu verejnej moci. Ťažiskovým pojmom a komponentom tohto základného práva je to, že jeho ochrana sa uplatňuje vo veci účastníka, v jeho záležitosti. Súčasne je ústavný súd toho názoru, že uplatnenie tohto základného práva je spojené len s takou vecou (záležitosťou) účastníka konania pred súdom alebo iným orgánom právnej ochrany, ktorej prejednanie a rozhodnutie je zahrnuté do účelu procesného poriadku, ktorý upravuje postup orgánu verejnej moci pri prejednaní veci účastníka ...

... Trestné stíhanie sa vykonáva podľa ustanovení Trestného poriadku. Podľa § 1 prvej vety Trestného poriadku je účelom tohto zákona upraviť postup orgánov činných v trestnom konaní tak, aby trestné činy boli náležite zistené a ich páchatelia podľa zákona spravodlivo potrestaní. Iný účel Trestného poriadku nie je výslovne vyjadrený, a preto je vecou samou v trestnom konaní zistenie trestných činov a spravodlivé potrestanie ich páchatel'ov. Podľa § 2 ods. 4 a 5 Trestného poriadku ak tento zákon neustanovuje niečo iné, postupujú orgány činné v trestnom konaní z úradnej povinnosti; musia trestné veci prejednávať čo najrýchlejšie a dôsledne zachovávať občianske práva zaručené ústavou.

Orgány činné v trestnom konaní postupujú tak, aby bol náležite zistený skutkový stav veci, a to v rozsahu nevyhnutnom na ich rozhodnutie.

Z uvedeného vyplýva, že ... účelom postupu orgánov činných v trestnom konaní nie je prejednanie, rozhodovanie a rozhodnutie o nároku poškodeného, ktorý má súkromnoprávnu povahu. Možnosť uplatnenia nároku na náhradu škody v trestnom konaní nie je preto v tomto konaní vecou samou v takom zmysle, ako to je uvedené v čl. 48 ods. 2 ústavy, podľa ktorého každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov. To platí aj pre čl. 6 ods. 1 dohovoru, ktorý ustanovuje o „jeho záležitosti“, čo je synonymum pre jeho vec podľa čl. 48 ods. 2 ústavy.» (IV. ÚS 92/04, mutatis mutandis aj IV. ÚS 4/02, IV. ÚS 166/03. I. ÚS 39/05).

Sťažnosť treba považovať za zjavne neopodstatnenú.

Sťažovateľka napáda jednak postup vyšetrovateľa a nižších orgánov prokuratúry v rámci trestného stíhania vedeného vo veci krádeže majetku sťažovateľky a jednak postup generálnej prokuratúry, ktorá sa nestotožnila s námietkami sťažovateľky proti postupu vo vyšetrovaní.

Zákonnou povinnosťou generálnej prokuratúry bolo na sťažnosť, resp. podnet sťažovateľky primeraným spôsobom reagovať. Túto povinnosť generálna prokuratúra aj splnila. V tejto súvislosti treba uviesť, že prípis generálnej prokuratúry č. k. IV Gn 3034/03-44 z 11. júla 2005 nemožno považovať za rozhodnutie, ako to nesprávne uvádza sťažovateľka. Generálna prokuratúra zaujala v tomto prípise konkrétne stanoviská ku konkrétnym námietkam sťažovateľky v tom zmysle, že námietky posúdila v prevažnej časti ako nedôvodné. Jadrom sťažnosti bola nespokojnosť sťažovateľky so závermi, ku ktorým generálna prokuratúra dospela. Skutočnosť, že generálna prokuratúra mala na sporné otázky odlišný názor ako sťažovateľka, nemôže celkom zjavne zakladať porušenie jej základných práv.

Vo vzťahu k postupu vyšetrovateľa namieta sťažovateľka predovšetkým celý rad skutočností zakladajúcich podľa jej názoru zbytočné prietahy. V tejto súvislosti poukazuje

ústavný súd na svoju vyššie citovanú judikatúru, z ktorej treba vyvodit', že sťažovateľka ako poškodená v trestnom konaní vedenom vo veci bez vznesenia obvinenia sa nemôže domáhať vyslovenia porušenia základného práva na konanie bez zbytočných priet'ahov.

Ďalej sťažovateľka vytýka v súvislosti s prebiehajúcim vyšetrowaním veľké množstvo procesných pochybení týkajúcich sa najmä toho, že na jej podania sa neprihliada, že sa neposkytuje ochrana jej majetku atď. Podľa názoru ústavného súdu až z konečného rozhodnutia v trestnej veci bude možné usúdiť, či skutočnosti namietané sťažovateľkou budú alebo nebudú mať dopad na jeho výsledok z hľadiska označených základných práv sťažovateľky. Z tohto pohľadu je sťažnosť zjavne neopodstatnená preto, lebo sa javí ako predčasná.

Napokon, zo sťažnosti je zrejmé, že sťažovateľka vytýka skutočnosť, že konkurzný súd dal súhlas na predaj jej majetku v rámci konkurzu vyhláseného na majetok úpadcu, hoci príslušné občianskoprávne konanie o vylúčenie týchto vecí z konkurznej podstaty dosiaľ nie je skončené. Túto časť sťažnosti treba považovať za zjavne neopodstatnenú preto, lebo namietaná skutočnosť nemá nič spoločné s trestným stíhaním vedeným vo veci podozrenia z krádeže majetku sťažovateľky. Vyšetrovateľ, ale ani orgány prokuratúry nemôžu v rámci trestného stíhania nijako ovplyvniť činnosť konkurzného súdu, pričom skutok, za ktorý sa vedie trestné stíhanie, teda krádež majetku sťažovateľky, nesúvisí priamo s konkurzným konaním.

Z uvedených dôvodov rozhodol ústavný súd tak, ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 23. augusta 2005